

کودک / ۳

کودک و نیازها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام فرآوند بفشاینده ی مهربان

در اسلام تزکیه قبل از علم قرار دارد، چرا که اگر تزکیه و تربیت انسانی نباشد علم به ابزاری برای خباثت و جنایت تبدیل می شود .

مقام معظم رهبری

– **برنامه ریزی محتوا و نظارت بر تالیف :**

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران / معاونت آموزش ابتدایی

– **نام کتاب : کتاب کار کودک ۱ / طبیعت**

– **اعضای شورای برنامه ریزی:**

سیدعلی یزدیخواه - فرناز بیکی - عباس تجار - عباسعلی زارعی - مریم دشت آبادی

– **مؤلفان:**

عباسعلی زارعی - مریم دشت آبادی - سیده معصومه حسینی - شیرین بازاریان - خدیجه صدیقی - آزاده

موسوی - سهیلا مهربان - فاطمه حسین زاده - فاطمه کرمی

– **طراح:**

شیرین بازاریان

– **صفحه آرا:**

فاطمه خداترس

قیمت : ۳۱۰۰۰ ریال

مقدمه

مربیان عزیز و اولیای گرانقدر

آموزش و پرورش کودکان پیش دبستانی از اهمیت بسزایی برخوردار است. در این مرحله از رشد کودکان برای رشد شخصیت، تفکر و خلاقیت نیاز به همیاری و آموزش صحیح مربیان دلسوز و با تجربه دارند. تا بتوانند در جریان لحظه لحظه ی زندگی اجتماعی خود، مسیر اصولی و درست تعلیم و تربیت را به خوبی طی کنند.

مربیان همچون باغبانان باغ گلی می باشند که با عشق و علاقه از کودکان که مانند غنچه های این باغ هستند به خوبی مراقبت می کنند تا این غنچه ها شکوفا شوند و به دنیا زیبایی ببخشند.

مجموعه ای که پیش رو دارید مشتمل بر چهار کتاب (کودک- مری) است که حاصل تلاش های دلسوزانه کارگروه تولید محتوای اداره کل شهر تهران و برای استفاده ی کودکان عزیز آماده شده است که جهت بهره برداری هرچه بیشتر مربیان ارائه می گردد.

در این مجموعه سعی شده با توجه به نیازها و ویژگی های کودکان از یک سو و اهداف مهم دوره ی پیش دبستان از سوی دیگر، فعالیت هایی در قالب قصه، شعر، بازی، نقاشی، کار دستی، نمایش خلاق، بحث و گفتگو، مشاهده آزمایش و فعالیت علمی طراحی شود، که البته این فعالیت ها با نگاه تلفیقی به حوزه های یادگیری دینی، اجتماعی، هنری، ریاضی، زبان آموزی، تربیت بدنی و علوم به اجرا درمی آید.

کتاب های کار کودک یا چهار موضوع "طبیعت"، "مهارت های زندگی و مناسبت ها"، "شکل ها، رنگ ها و محیط زندگی" و "بدن انسان و نیازها" تهیه و تدوین شده است.

در ابتدای هر کتاب جدول مربوط به موضوعات و اهداف کلی و نوع فعالیت های یاددهی- یادگیری مرتبط با عنوان کتاب قید شده است.

- در ابتدای هر صفحه عنوان، هدف و فعالیت کودک مطرح و در قسمت پایانی شیوه ی اجرای کار مختصری جهت تفهیم مطلب و آموزش بهتر به نوآموزان، برای مربیان ارائه شده که آنان یا خلاقیت و سلیقه ی خود می توانند فعالیت های دیگری را به فراخور شرایط کلاسی ارائه نمایند.

• نکته حائز اهمیت در اینجا این است که مربیان محترم به هیچ عنوان به آموزش مستقیم و انتزاعی مفاهیم ریاضی، علوم و مهارت های زبان آموزی به صورت (نوشتاری) اقدام ننمایند.

- در طول انجام فعالیت ها شیوه ی عمل کودک مورد نظر نبوده بلکه آنچه اهمیت دارد جریان اندیشه و نحوه ی عمل اوست.

- مربیان گرامی در فرآیند انجام فعالیت ها انعطاف داشته و باتوجه به موقعیت ها تغییرات لازم را اعمال نمایند.

- توانایی یادگیری کودکان با یکدیگر متفاوت است. بنابراین باتوجه به شناختی که از کودک دارید از او انتظار داشته باشید.

در پایان از زحمات کلیه دست اندرکارانی که ما را در تهیه و تنظیم این مجموعه یاری نمودند تشکر و قدردانی می نمایم.

فرناز بیگی

سعاون آموزش ابتدایی

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران

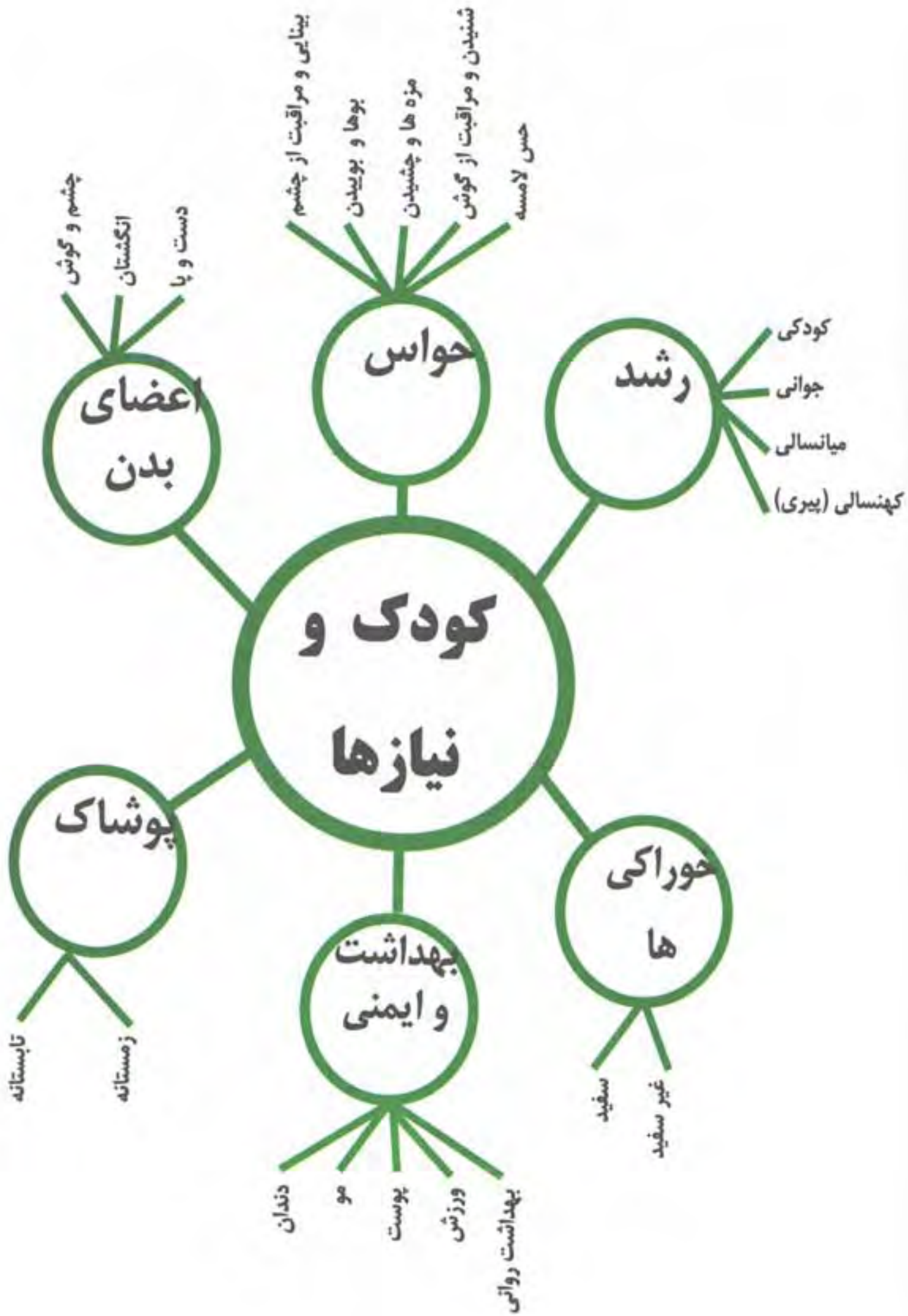
موضوعات و اهداف کلی

اهداف	فعالیت های یاددهی و یادگیری	موضوعات	صفحه	دسته ها	واحد یادگیری
آشنایی با اعضای بدن و نحوه مراقبت از آنها آشنایی با چگونگی رعایت بهداشت و نکات ایمنی در موزه های مربوط به بهداشت فردی، وسایل بهداشتی، بهداشت عمومی و رعایت نکات ایمنی .	شعر	انسان	۱	بدن من (اعضای بدن)	کودک
	نقاشی	من چه شکلی هستم؟	۲		
	نقاشی	دستهای رنگی من	۳		
	نقاشی	دست راست و چپ من	۴		
	کاردستی	انگشتان دست و پا	۵		
	بحث و گفتگو	چشم هایم	۶	بدن من (حواس)	
	نقاشی	گوش های من	۷		
	قصه و آزمایش	با زبانم مزه ها را می چشم	۸		
	شعر	من می هستم؟	۹		
	آزمایش	بوی بد، بوی خوب	۱۰		
	قصه	پزدی کوهپولو	۱۱		
	بازی	هر پنجم کشیدی ؟	۱۳		
	کاردستی	(بازی با عروسک متمرک)	۱۴		
	بحث و گفتگو	امناسات من	۱۶		
	بحث و گفتگو	بچه ها بزرگ می شوند	۱۷		
	بازی	ورزش و تندرستی	۱۸		
	نقاشی	هرس آن آن من مواد بخوابه	۱۹	بدن من (نیازها)	
	کاردستی	آن آن کوهپولو	۲۰		
	کاردستی	لباس مناسب	۲۱		
	نقاشی	هر پا یک کفش	۲۲		
	نقاشی-بحث و گفتگو	صمیمانه مقوی	۲۳		
	شعر	شورائی های سالم و ناسالم	۲۴		
	فعالیت علمی	آشپزی	۲۵		
	آزمایش	اگر کفلی هلد تا دانه داره؟	۲۶		
	نقاشی	اینها فقط مال منه	۲۷		
	قصه	موله خمگین	۲۸		
	مشاهده	مواظب دندانهایم هستم	۲۹		
	نقاشی	وسایل بازی من	۳۰		
	بحث و گفتگو	وسایل نقلیه امدادی	۳۱		
	آزمایش و نقاشی	چاق و ناخن	۳۲		

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	انسان
۲	من چه شکلی هستم
۳	دست های رنگی من
۴	دست راست و چپ من
۵	انگشتان دست و پا
۶	چشم هایم
۷	گوش های من
۸	با زبانم سزه ها را می چشم
۹	من چی هستم؟
۱۰	بوی بد ، بوی خوب
۱۱-۱۲	پری کوچولو
۱۳	چی پشتم کشیدی؟
۱۴-۱۵	بازی با عروسک متحرک
۱۶	احساسات من
۱۷	بچه ها بزرگ می شوند
۱۸	ورزش و تندرستی
۱۹	هیس! نی نی می خواد بخوابه
۲۰	نی نی کوچولو
۲۱	لباس مناسب
۲۲	هرپا یک کفش
۲۳	صبحانه ی مقوی
۲۴	خوراکی های سالم و ناسالم
۲۵	آشپزی
۲۶	اگه گفتی چند تا دانه داره
۲۷	این ها فقط مال منه
۲۸	حوله ی غمگین
۲۹	مواظب دندانهایم هستم
۳۰	وسایل بازی من
۳۱	وسایل نقلیه ی امدادی
۳۲	چاق و لاشر

جدول انتظارات دسته ی : بدن من

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
	۱- پرورش مهارت های جسمی- حرکتی	بعد جسمانی
	۱/۱/۱- انجام دادن صحیح فعالیت هایی چون جمع و باز کردن اندام ها	
	۱/۲/۱- تقویت و هماهنگی بریدن، چسباندن، پر و خالی کردن، ترسیم، رنگ کردن	
هدف کلی : آشنایی با اعضای بدن و نحوه مراقبت از آن ها	۲- پرورش روحیه و رفتار عاطفی	بعد عاطفی
	۲/۱/۱- ابراز محبت ، همدلی با دیگران	
	۲/۲/۱- واکنش صحیح به هنگام شادی، سرور و خنده و یا غم و اندوه	
	۲/۲/۲- خود کنترلی به هنگام خشم و نفرت	
اهداف جزئی : آشنایی با چگونگی رعایت بهداشت و نکات ایمنی در حوزه های مربوط به بهداشت فردی، وسایل بهداشتی، بهداشت عمومی رعایت نکات ایمنی	۲/۲/۳- برخورد مناسب در زمان ترس	بعد ذهنی
	۳- پرورش مهارت های ذهنی	
	۳/۲/۱- تمایل به گوش دادن نظر دیگران	
	۳/۳/۲- پاسخ گویی به سوالات از نوع باز	
	۳/۳/۳- علاقه به مشارکت در فعالیت ها و بازی های خلاق	
	۳/۴/۲- پیگیری پاسخ ها و طرح سوالات جدید	
۳/۱/۱- تشخیص رنگ ها ، طعم ها ، بوها .	بعد مهارت های اخلاقی- اجتماعی	
۳/۵/۲- درک مفهوم اندازه و مقدار		
۴- پرورش صفات اخلاقی و رفتارهای اجتماعی مبتنی بر ارزش های اسلامی		
	۴/۱/۱- تمایل به گوش دادن نظر دیگران	بعد هنری
	۴/۱/۷- توانایی ابراز خود در جمع	
	۴/۱/۱۰- رعایت حال دیگران در هنگام بازی و فعالیت	
	۴/۲/۴- انجام دادن کارهای شخصی	
	۴/۲/۵- آشنایی با برخی آداب خوردن و آشامیدن	
	۶- پرورش ذوق هنری و زیبایی شناسی	بعد هنری
	۶/۱/۲- بیان احساسات (کلامی و غیر کلامی)	
	۶/۲/۱- ساختن کار دستی	
	۶/۲/۲- نقاشی کردن- ترکیب رنگ ها- رنگ آمیزی کردن	
	۶/۲/۳- حفظ اشعار موزون	

	۷- تقویت حس دینی و علائق مذهبی	بعد دینی و مذهبی
	۷/۱/۱- شروع کار با نام خدا	
	۷/۲/۱- آشنایی با نعمت های خداوند (اعضای بدن)	بعد هویت ملی
	۷/۲/۲- شکر گزاری از خداوند - تشکر از دیگران	
	-	بعد مهارت های زبانی
	۹- پرورش مهارت های زبان فارسی	
هدف کلی :	۹/۱/۱- دقت در گوش کردن، گوش دادن و تشخیص صداهای پیرامون	بعد مهارت های زبانی
	۹/۱/۲- درک پیام های کلامی، غیر کلامی، درک کلام موزون، پیروی از دستورالعمل	
آشنایی با اعضای بدن و نحوه مراقبت از آن ها	۹/۲/۱- به کارگیری مناسب حرکات اعضای بدن (دست، سر و چهره)	بعد مهارت های زبانی
	۹/۲/۳- بیان احساسات خود در شادی ها و غم ها، بیان صحیح کلمات	
اهداف جزئی :	۹/۴/۱- صحیح به دست گرفتن مداد، دوره کشی نوشتاری، وصل کردن خط چین ها ، ترسیم تفکرات در قالب خطوط ابداعی	بعد بهداشتی
	۱۰- ارتقای سطح بهداشت و ایمنی	
اهداف جزئی :	۱۰/۱/۱- آشنایی با اعضای بدن و نحوه مراقبت از آن ها (چشم، گوش، دندان، پوست)	بعد بهداشتی
	۱۰/۱/۳- رعایت بهداشت بدن (استحمام)	
چگونگی رعایت بهداشت و نکات ایمنی در حوزه های مربوط به بهداشت فردی، وسایل بهداشتی، بهداشت عمومی و رعایت نکات ایمنی	۱۰/۱/۳- استفاده از وسایل شخصی	بعد بهداشتی
	۱۰/۱/۴- رعایت بهداشت هنگام غذا خوردن	
	۱۰/۱/۵- رعایت بهداشت در استفاده از پوشاک	بعد بهداشتی
	۱۰/۱/۶- تغذیه سالم و مفید	
	۱۰/۱/۷- رعایت بهداشت پس از تماس با حیوانات، خاک	بعد بهداشتی
	۱۰/۲/۱- رعایت نکات ایمنی هنگام فعالیت ها	
	۱۰/۲/۳- پرهیز از بازی با وسایل خطرناک	بعد محیط زیست
	۱۱- آشنایی با محیط زیست و علاقه و انس با طبیعت و حفظ آن	
	۱۱/۲/۶- خودداری از ایجاد آلودگی های صوتی	بعد محیط زیست

جدول انتظارات دسته ی: نیازها

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
هدف کلی : آشنایی با نیازهای انسان	۱- پرورش مهارت های جسمی- حرکتی	بعد جسمانی
	۱/۲/۱- پریدن، تا کردن ، چسباندن، ترسیم، رنگ کردن و تقلید کردن از حرکات و ...	
	۲- پرورش روحیه و رفتار عاطفی	بعد عاطفی
	۲/۲/۱- واکنش صحیح به هنگام شادی، سرور و خنده و ...	
	۲/۲/۳- برخورد مناسب در زمان ترس، اضطراب و نگرانی	
	۲/۱/۱- ابراز محبت، همدلی و همیاری با دیگران	بعد ذهنی
	۳- پرورش مهارت های ذهنی	
	۳/۱/۲- تقویت قدرت حافظه	
	۳/۲/۲- تصمیم گیری در انجام دادن فعالیت های روزانه و ...	
	۳/۳/۱- ارائه ی ایده های نو و راه حل های عملی جدید(از نگاه کودک) یا استفاده از امکانات موجود	
۳/۳/۲- پاسخگویی به سوالات از نوع باز		
۳/۵/۷- برقراری تناظر یک به یک بین اعضای دو مجموعه		
۳/۵/۸- تعیین اندازه اشیاء بدون استفاده از ابزار استاندارد		
هدف جزئی : آشنایی با بهداشت ایمنی آشنایی با پوشاک مناسب آشنایی با تندرستی و ورزش آشنایی با رشد آشنایی خوراکی ها	۴- پرورش صفات اخلاقی و رفتارهای اجتماعی مبتنی بر ارزش های اسلامی	بعد مهارت های اخلاقی / اجتماعی
	۴/۱/۱۸- آشنایی با نحوه ی زندگی مردم و احترام به آن	
	۴/۲/۱- توجه به نظافت و آراستگی	بعد انس با قرآن
	-	
	۶- پرورش ذوق هنری و زیبایی شناسی	بعد هنری
۶/۲/۱- ساختن کار دستی		
۶/۲/۲- نقاشی کردن/رنگ آمیزی کردن	بعد دینی	
۷- تقویت حس دینی و علائق مذهبی		
۷/۱/۱- دوست داشتن خدا- شروع کار با نام خدا		
۷/۲/۱- آشنایی با نعمت های خداوند		
-	بعد هویت ملی	

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
<p>هدف کلی : آشنایی با نیازهای انسان</p> <p>هدف جزئی : آشنایی با بهداشت ایمنی</p>	۹- پرورش مهارت های زبان فارسی	بعد مهارت های زبانی
	۹/۱/۲- درک پیام های کلامی و غیر کلامی- پیروزی از دستورالعمل ها و فرمان های ساده	
	۹/۱/۳- دریافت هسته ی معنایی پیام- درک نظریات محسوس گوینده	
	۹/۲/۳- سخن گفتن در برابر جمع- بیان اندیشه، توصیف و توضیح دیده ها و شنیده ها در جمع بدون اضطراب و شتابزدگی	
<p>آشنایی با پوشاک مناسب</p> <p>آشنایی با تندرستی و ورزش</p> <p>آشنایی با رشد خوراکی ها</p>	۹/۴/۱- صحیح به دست گرفتن مداد- وصل کردن خط چین ها و نقطه ها- ترسیم خطوط جهت دار	بعد بهداشت و ایمنی
	۱۰- ارتقای سطح بهداشت و ایمنی	
	۱۰/۱/۳- استفاده از وسایل شخصی	
	۱۰/۱/۴- رعایت بهداشت هنگام غذا خوردن	
	۱۰/۱/۵- رعایت بهداشت در استفاده از پوشاک	
	۱۰/۱/۶- تغذیه ی سالم و مفید	
۱۰/۲/۲- رعایت نکات ایمنی در حوادث غیر مترقبه (متناسب محیط زندگی)	بعد محیط زیست	
۱۰/۲/۲- پرهیز از بازی با وسایل خطرناک(چاقو، کبریت و ...)		
	۱۱- آشنایی با محیط زیست و علاقه و انس با طبیعت و حفظ آن	

جدول انتظارات دسته: زمین

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
هدف کلی: آشنایی با زمین	۱- پرورش مهارت های جسمی- حرکتی ۱/۲/۱- بریدن، چسباندن- ترسیم- رنگ کردن.	بعد جسمانی
	۲- پرورش روحیه و رفتار عاطفی ۲/۱/۱- ابراز محبت، همدلی و همدردی با دیگران به فراخور شرایط و اشخاص	بعد عاطفی
هدف جزئی: آشنایی با خاک و سنگ آشنایی با آب و باران آشنایی با فصل ها آشنایی با زبان آشنایی با شب و روز	۳- پرورش مهارت های ذهنی ۳/۱/۲- تقویت قدرت حافظه ۳/۲/۱- تمایل به گوش دادن نظر دیگران در حل مسائل ۳/۲/۲- تصمیم گیری در انجام دادن فعالیت های روزانه و ارائه ی راه حل برای مسائل روزمره ۳/۳/۲- پاسخگویی به سوالات از نوع باز ۳/۴/۲- پیگیری پاسخ ها و طرح سوالات جدید ۳/۵/۱- تشخیص رنگ ها، دما، زبری و نرمی -- ۳/۵/۵- دسته بندی بر اساس دو تا سه ویژگی	بعد ذهنی
	۴- پرورش صفتان اخلاقی و رفتارهای اجتماعی مبتنی بر ارزش های اسلامی ۴/۱/۶- مشارکت پذیری در مناسبت ها ۴/۱/۷- توانایی ابراز خود در جمع ۴/۱/۱۰- رعایت حال دیگران در هنگام بازی و فعالیت	بعد اخلاقی / اجتماعی
	-	بعد انس با قرآن
	۶- پرورش ذوق هنری و زیبایی شناسی ۶/۲/۱- ساختن کاردستی ۶/۲/۲- نقاشی کردن/رنگ آمیزی ۶/۲/۳- حفظ اشعار موزون	بعد هنری
	۷- تقویت حس دینی و علائق مذهبی ۷/۱/۱- دوست داشتن خدا ۷/۲/۱- آشنایی با نعمت های خداوند(باران، گیاهان و ...)	بعد دینی
	-	بعد ملی
	۹- پرورش مهارت های زبان فارسی(پرورش مهارت های زبان در مناطق فارسی زبان) ۹/۲/۳- سخن گفتن در برابر جمع/بیان اندیشه، توصیف و توضیح دیده ها و شنیده ها	بعد زبانی

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
	۱۰- ارتقای سطح بهداشت و ایمنی	بعد بهداشت و ایمنی
	۱۰/۱/۷- رعایت بهداشت در مکان های عمومی (پارک ها، مراکز آموزشی و ...)	
	۱۱- آشنایی با محیط زیست و علاقه و انس با طبیعت و حفظ آن	بعد محیط زیست
	۱۱/۱/۱- محیط زیست و توجه به زیبایی های آن (کوه، دریا، رود ...)	
	۱۱/۱/۴- آب، زیبایی ها و نقش آن در زندگی موجودات	
	۱۱/۱/۵- آسمان و زیبایی های آن (خورشید و آفتاب ، ماه و مهتاب ، ستارگان ، روز و شب ، ابر و ...)	
	۱۱/۲/۳- صرفه جویی در مصرف منابع (آب و درخت و ...)	
	۱۱/۲/۴- خودداری از آلوده کردن آب ها	

جدول انتظارات دسته: گیاهان

واحد یادگیری: طبیعت

اهداف محتوایی	اهداف و انتظارات رشدی	ابعاد رشد
هدف کلی: آشنایی با برخی از گیاهان و ویژگی های آنها	۱/۲/۱- تقویت و هماهنگی توانایی های جسمی - حرکتی: پریدن، چسباندن، خالی کردن، ترسیم، رنگ کردن	بعد جسمانی
	۲- پرورش روحیه و رفتار عاطفی	بعد عاطفی
	۲/۱/۱- ابراز محبت	
	۳- پرورش مهارت های ذهنی	
	۳/۲/۱- تمایل به گوش دادن دیگران در حل مسائل	
	۳/۳/۱- ارائه ی ایده های نو و راه حل های علمی جدید با استفاده از امکانات	بعد ذهنی
	۳/۳/۲- پاسخگویی به سوالات از نوع باز	
	۳/۵/۱- تشخیص رنگ ها- طعم ها	
	۳/۵/۴- تشخیص اشیاء و اشکال و ویژگی های آنها	
	۴- پرورش صفات اخلاقی و رفتارهای اجتماعی مبتنی بر ارزش های اسلامی	بعد اخلاقی / اجتماعی
اهداف جزئی: آشنایی با بخش های گیاهان	۴/۱/۱- تمایل به گوش دادن دیگران	
	۴/۱/۶- مشارکت پذیری در فعالیت ها	
	۴/۱/۱- امانت داری و حفظ اموال عمومی	
	۴/۲/۱- توجه به نظافت و آراستگی	
	۴/۲/۵- آشنایی با برخی آداب خوردن آشامیدن	
	۴/۲/۷- درست مصرف کردن	
	۶- پرورش ذوق هنری و زیبایی شناسی	بعد هنری
	۶/۱/۱- بیان و توصیف زیبایی محیط زندگی	
	۶/۲/۱- ساختن کاردستی	
	۶/۲/۲- نقاشی کردن - ترکیب رنگ ها - رنگ آمیزی کردن	
بعد دینی	۷- تقویت حس دینی و علائق مذهبی	
	۷/۱/۲- علاقه به کارهایی که خدا دوست دارد	
	۷/۲/۱- آشنایی با نعمت های خداوند (گیاهان)	
بعد بهداشت و ایمنی	۱۰- ارتقای سطح بهداشت و ایمنی	
	۱۰/۱/۷- رعایت بهداشت در مکان های عمومی (پارک ها، مراکز آموزشی و...)	
بعد محیط زیست	۱۱- آشنایی با محیط زیست و علاقه و انس با طبیعت و حفظ آن	
	۱۱/۱/۱- محیط زیست و توجه به زیبایی های آن (کوه، دریا، رود ...)	
	۱۱/۱/۴- آب، زیبایی ها و نقش آن در زندگی موجودات	
	۱۱/۱/۵- آسمان و زیبایی های آن (خورشید و آفتاب، ماه و مهتاب، ستارگان، روز و شب، ابر و ...)	
	۱۱/۲/۳- صرفه جویی در مصرف منابع (آب و درخت و ...)	
	۱۱/۲/۴- خودداری از آلوده کردن آب ها	